

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในวงการค้าและธุรกิจ ตัวเงินเป็นเครื่องมือในการชำระหนี้ทางแห่งแทนเงินตราที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยในสมัยโรมันได้มีการใช้ตัวเงินกันอย่างแพร่หลายเพื่อแก้ไขความยากลำบากและความไม่สะดวกในการขนเงินจำนวนมาก ๆ จากท้องถิ่นหนึ่งไปยังอีกท้องถิ่นหนึ่งในการทำธุรกิจค้าขาย¹ ในเวลาต่อมาความสำคัญของตัวเงินยิ่งทวีมากขึ้น เนื่องจากเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการชำระหนี้ ยิ่งถ้าเป็นหนี้จำนวนมาก ๆ ย่อมจะสะดวกกว่าการชำระหนี้ด้วยเงินตราหรือธนบัตร อีกทั้งการที่ตัวเงินนั้นจัดว่าเป็นตราสารเปลี่ยนมือ (Negotiable Instrument) ที่ได้รับความเชื่อถือและยอมรับกันในทางธุรกิจการค้า เจ้าหนี้ผู้ทรงตัวสามารถโอนตัวเงินเปลี่ยนมือไปยังผู้รับโอนได้หลายทอดตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้และย่อมจะได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งก่อให้เกิดความมั่นใจต่อคู่สัญญาทั้งหลายในตัวเงินไม่ว่าจะเป็นผู้ทรงหรือผู้รับโอนคนต่อ ๆ ไป

“เช็ค” จัดเป็นตัวเงินประเภทหนึ่ง² นิยามของเช็คในทางกฎหมายมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 987 ว่า “อันว่าเช็คนั้น คือหนังสือตราสารซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้สั่งจ่าย สั่งธนาคารให้ใช้เงินจำนวนหนึ่งเมื่อทวงถามให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง หรือให้ใช้ตามคำสั่งของบุคคลอีกคนหนึ่ง อันเรียกว่าผู้รับเงิน” ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่าเช็คมีลักษณะเป็นตราสารเปลี่ยนมือ ซึ่งโดยสภาพของตราสารเปลี่ยนมือนี้จะมีลักษณะ 3 ประการ³

---

¹ ประภาศน์ อวยชัย, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงินและความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : แสงทองการพิมพ์, 2512), หน้า 3.

² ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 898

³ สหธน รัตนไพจิตร, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตัวเงิน, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2543), หน้า 35.

คือ (1) โอนกันได้โดยการส่งมอบหรือสลักหลังและส่งมอบ (2) ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามตัว และ (3) คู่ครองผู้รับโอนโดยสุจริต ตามกฎหมายแพ่งได้บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดในทางแพ่งของคู่สัญญาในเช็คไว้โดยถือว่ากรณีที่เกิดปัญหาการใช้เงินตามเช็คขึ้นนั้นถือเป็นการผิดสัญญาทางแพ่ง ผู้ทรงสามารถเรียกร้องให้ผู้ลงลายมือชื่อทั้งหลายในเช็คร่วมกันรับผิดชอบหนี้ตามมูลหนี้ที่ปรากฏในเช็คให้แก่ผู้ทรงได้ อีกทั้งการออกเช็คเพื่อชำระหนี้หนี้ดังกล่าวจะระงับต่อเมื่อเช็คได้ใช้เงินแล้ว⁴ ดังนั้นเจ้าหนี้ผู้ทรงเช็คที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินสามารถเลือกที่จะฟ้องร้องดำเนินคดีกับลูกหนี้ได้ทั้งมูลหนี้ตามเช็คหรือมูลหนี้เดิม

ประเทศไทยนอกจากจะมีกฎหมายกำหนดความรับผิดทางแพ่งสำหรับเช็คแล้วยังมีกฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาสำหรับการใช้เช็คด้วย คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 196 ลงวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2515 และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 โดยกฎหมายปี 2534 ได้บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 196 และให้ใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 แต่เพียงฉบับเดียว⁵ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่จนถึงปัจจุบัน เหตุผลประการสำคัญที่จำเป็นต้องมีมาตรการกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการใช้เช็คขึ้นนั้น เนื่องจากแต่เดิมความรับผิดจากการใช้เช็คมีเพียงความรับผิดทางแพ่งเพียงอย่างเดียว ต่อมาเมื่อมีผู้นิยมใช้เช็คมากขึ้น และปรากฏว่าเช็คที่ออกให้แก่กันนั้นเมื่อผู้ทรงนำไปยื่นให้ธนาคารใช้เงินธนาคารมักจะปฏิเสธการจ่ายเงินเพราะไม่มีเงินของผู้ส่งจ่ายในบัญชี หรือมีแต่ไม่เพียงพอที่จะจ่ายทำให้เกิดความเสียหายต่อวงการค้าและประชาชนทั่วไป ดังนั้นเมื่อรัฐมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้ประชาชนมีการใช้เช็คกันโดยแพร่หลายจึงจำเป็นต้องมีการนำมาตรการทางอาญาเข้ามาเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจให้แก่ผู้ใช้เช็คโดยทั่วไป เนื่องจากในเบื้องต้นผู้ใช้เช็ดย่อมทราบวาทนอาจมีความรับผิดทางอาญาได้ถ้าเช็คของตนนั้นถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน สิ่งที่น่าสังเกตประการหนึ่งก็คือก่อนที่จะมีกฎหมายความผิดจากการใช้เช็คนั้น ได้มีกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 มาตรา 304 กำหนดความผิดฐานฉ้อโกง ที่สามารถนำไปปรับใช้กับกรณีการใช้เช็คได้ถ้าการออกเช็คมีเจตนาทุจริต แม้ต่อมาได้มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2500 ขึ้นแทนกฎหมายลักษณะอาญาดังกล่าว และได้บัญญัติความผิดฐานฉ้อโกงไว้ในมาตรา 341 แต่โดย

⁴ ดูประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 321 วรรคสาม

⁵ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 3

เนื้อหาแล้วความผิดฐานฉ้อโกงใหม่นี้ก็มีถ้อยคำทำนองเดียวกันกับของเดิมเพียงแต่ปรับปรุงถ้อยคำให้ชัดเจนขึ้นเท่านั้น

นับถึงปัจจุบันการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ที่มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา ก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายและรัฐหลายประการด้วยกัน กล่าวคือ ประการแรก แม้กฎหมายฉบับนี้จะบัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 196 ในส่วนของการนำกฎหมายว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คไปใช้เพื่อบีบบังคับลูกหนี้ อาทิเช่น มีการแก้ไขให้การออกเช็คที่จะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 นั้นต้องเป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายเท่านั้น⁶ ทำให้การออกเช็คเพื่อแลกเงินสดที่แต่เดิมเป็นความผิด ไม่เป็นความผิดอาญาอีกต่อไป เนื่องจากการออกเช็คเพื่อแลกเงินสดนั้นถือเป็นการออกเช็คเพื่อก่อนหน้านี้ไม่ใช่การชำระหนี้ เป็นต้น อย่างไรก็ตามแม้จะมีการพยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายฉบับก่อน กฎหมายว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฉบับปัจจุบันก็ยังคงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบีบบังคับชำระหนี้เอาจากลูกหนี้อยู่เช่นเดิม เนื่องจากโดยเนื้อหาของกฎหมายฉบับนี้ยังคงเปิดช่องให้มีการนำกฎหมายไปใช้ในการบีบบังคับลูกหนี้ได้ อาทิเช่น กรณีการออกเช็คโดยลงวันที่ล่วงหน้า ซึ่งเป็นการยากที่จะพิสูจน์ว่าเช็คดังกล่าวมีการส่งจ่ายโดยมีเจตนาจะใช้เงินตามเช็คหรือไม่ เพราะการออกเช็คโดยลงวันที่ล่วงหน้านั้นถือเป็นเรื่องในอนาคตที่ไม่แน่นอน แม้ว่าในขณะที่ออกเช็คผู้ส่งจ่ายจะมีเงินในบัญชีของตนเพียงพอที่จะใช้เงินให้แก่ผู้ทรงติดตาม แต่ถ้าในเวลาต่อมาเกิดเหตุสุดวิสัยทำให้เงินในบัญชีไม่พอจ่ายขึ้นซึ่งควรถือเป็นเพียงการผิดนัดชำระหนี้ในทางแพ่งเท่านั้น จึงต้องถูกดำเนินคดีอาญาทั้ง ๆ ที่ผู้ออกเช็คหาไม่เจตนาทุจริตแต่ประการใดไม่ ด้วยเหตุนี้เจ้าหน้าที่หลายรายได้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยการบังคับให้ลูกหนี้ของตนออกเช็คลงวันที่ส่งจ่ายล่วงหน้าไว้แก่ตนเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือบีบบังคับเอาจากลูกหนี้ตามกฎหมายเช็คต่อไป

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาการหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียมศาล ในทางปฏิบัติผู้ทรงเช็คซึ่งเป็นผู้เสียหายนิยมดำเนินคดีอาญากับผู้ส่งจ่ายเช็คที่ถูกรณาการปฏิเสธการจ่ายเงินตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มากกว่าจะเลือกฟ้องเป็นคดีแพ่งตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงินและเช็ค ด้วยเหตุที่การดำเนินคดีอาญาตาม

⁶ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค กฎหมายได้บัญญัติให้โจทก์ไม่จำเป็นต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลเหมือนเช่นคดีแพ่ง อย่างไรก็ตาม ความมุ่งหมายของผู้เสียหายหรือโจทก์ในคดีอาญาความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คคนั้น อยู่ที่การได้รับชำระเงินตามเช็คมากกว่าความต้องการให้ผู้สั่งจ่ายได้รับโทษอาญา ซึ่งความมุ่งหมายดังกล่าวถือเป็นวัตถุประสงค์ในทางแพ่ง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าผู้ทรงเช็คซึ่งเป็นผู้เสียหายอาศัยช่องทางกฎหมายดังกล่าวในการดำเนินคดีอาญากับผู้สั่งจ่ายแทนการดำเนินคดีแพ่งเพื่อหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินคดีแพ่ง ทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้จากค่าธรรมเนียมศาลดังกล่าว

ปัญหาประการสุดท้าย เมื่อคำนึงภาพรวมของรัฐ การที่รัฐต้องแบ่งงบประมาณส่วนหนึ่งมาจากภาษีของประชาชนไปใช้เพื่อการดำเนินคดีอาญาอันเกิดจากการใช้เช็คคนั้น ก่อให้เกิดภาระในการดำเนินคดีอาญาต่อรัฐเอง เนื่องจากมีคดีอาญาอันเกิดจากการใช้เช็คเป็นจำนวนมากที่ผ่านการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน การสรุปสำนวนเห็นควรสั่งฟ้องของพนักงานอัยการ และชั้นสู่การพิจารณาคดีในศาล โดยที่การดำเนินคดีอาญาในความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คมากกว่าร้อยละเก้าสิบจบลงที่ลูกหนี้ผู้จ่ายเช็คไม่มีเงินได้ยินยอมชำระหนี้เมื่อถูกจับกุมหรือหลังจากการถูกควบคุมโดยพนักงานสอบสวน แต่ถ้าหากหาเงินไม่ทันภายในเวลาก่อนที่จะครบกำหนดเวลาควบคุมและขอผิดฟ้องฝากขัง ลูกหนี้ผู้สั่งจ่ายเช็คที่ถูกระงับการจ่ายเงินอาจถูกส่งตัวให้อัยการฟ้องเป็นจำเลยต่อศาล เมื่อถึงชั้นศาลส่วนใหญ่จะเป็นการเจรจาต่อรองระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้เพื่อประวิงคดีและการผ่อนชำระหนี้ จบลงด้วยการที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเมื่อเจ้าหนี้และลูกหนี้ตกลงกันได้ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เวลาเป็นปี ก่อนที่คดีจะพ้นไปจากระบบได้มีการประเมินโดยสังเขปว่าการนัดพิจารณาคดีแต่ละครั้งรัฐมีค่าใช้จ่ายประมาณครั้งละ 3,000 – 4,000 บาท สำหรับการใช้จ่ายเป็นค่าเงินเดือนพนักงานอัยการ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ศาล และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาทำหน้าที่เป็นพยานในศาลรวมทั้งเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ตลอดจนค่ากระแสไฟฟ้าและค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ ในการดำเนินคดีเช็คโดยปกติจะมีการเลื่อนคดีประมาณ 12 ครั้ง ดังนั้นคดีเช็คในแต่ละคดีรัฐจะต้องใช้จ่ายคดีและ 36,000 – 48,000 บาท โดยประมาณ⁷ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ หรือศาลก็ต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งไปกับการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับเช็คซึ่งเป็นเรื่องของการติดตามทวงหนี้สินระหว่างเอกชนด้วยกัน จึงเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ควรจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อสืบสวนสอบสวน ดำเนินคดี

⁷ ก่อพล ฐานะวุฑฒิ, ผู้รวบรวม, "สภาพปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค," บทบัญญัติ, เล่ม 60 ตอน 3 (กันยายน 2547) : 170-171.

และตัดสินลงโทษผู้ประกอบอาชญากรรมอันเป็นสิ่งที่กระทบถึงความสงบสุขทั้งของรัฐและประชาชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่สังคม

จากการศึกษาในเบื้องต้นพบว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 แม้ว่าจะเป็นกลไกสำคัญที่สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่การใช้เช็คซึ่งเป็นตราสารเปลี่ยนมือในวงการค้าและธุรกิจที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ได้เกิดปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน รวมถึงการที่รัฐต้องแบกรับภาระในการดำเนินคดีอาญาอันเนื่องมาจากการใช้เช็ค ดังนั้น จึงเห็นสมควรศึกษาถึงความเหมาะสมของการกำหนดให้การออกเช็คเพื่อชำระหนี้ในทางแพ่งนั้นมีความรับผิดชอบทางอาญา ทั้งนี้โดยมุ่งศึกษาถึงสภาพปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ เพื่อพิจารณาว่าการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาอันเนื่องมาจากการใช้เช็คตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ การศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของมาตรการอื่นนอกเหนือจากพระราชบัญญัติดังกล่าวนับเป็นสิ่งที่จำเป็น ทั้งนี้ เพื่อหามาตรการทดแทนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความเชื่อถือให้แก่การใช้เช็คในประเทศไทยได้ อาทิเช่น มาตรการภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 มาตรการภายใต้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 หรือมาตรการภายในของธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะความผิดและการลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาอันเกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงมาตรการอื่นที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่การใช้เช็ค
4. เพื่อศึกษาว่าการกำหนดให้การออกเช็คเป็นความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 นั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงลักษณะความผิดและการลงโทษ ตลอดจนสภาพปัญหาอันเกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ ที่ใช้สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่การใช้เช็คในประเทศไทย เพื่อศึกษาว่าการกำหนดความรับผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฉบับปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด พร้อมทั้งศึกษาความเหมาะสมของมาตรการอื่น ๆ ที่จะนำมาใช้สร้างความเชื่อถือให้กับการใช้เช็คว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาถึงลักษณะความผิดและการลงโทษ ตลอดจนสภาพปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้โทษทางอาญาตามกฎหมายว่าด้วยความผิดจากการใช้เช็ค โดยค้นคว้าข้อมูลและรายละเอียดจากกฎหมาย คำอธิบายทางกฎหมาย หนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลจากสื่ออื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ เพื่อประมวลผลเป็นข้อเสนอแนะต่อไป

1.5 สมมติฐานการวิจัย

การออกเช็คเพื่อชำระหนี้ หากเช็คถูกรณาคารปฏิเสธการชำระเงิน นอกจากจะมีความรับผิดในทางแพ่งแล้ว ยังมีความผิดทางอาญาตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ด้วย ความผิดทางอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเหล่านี้ อาจมีความซ้ำซ้อนและไม่เหมาะสมเกิดขึ้นได้ จึงเห็นควรที่จะศึกษาถึงความเหมาะสมของการกำหนดความรับผิดทางอาญาตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมเพียงใดในปัจจุบัน หากยกเลิกความรับผิดทางอาญาเกี่ยวกับการใช้เช็คตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คแล้ว ควรจะมีมาตรการใดเข้ามาเพื่อเสริมสร้างให้เช็คที่ออกและโอนแก่กันเพื่อชำระหนี้คงความเชื่อถือต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงลักษณะความผิดและการลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534
2. ทราบถึงสภาพปัญหาอันเกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534
3. ทราบถึงมาตรการที่สร้างความเชื่อถือให้แก่เช็คนอกเหนือจากพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534
4. ทราบถึงความเหมาะสมของการกำหนดความผิดทางอาญาอันเนื่องมาจากการใช้เช็คตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534